



*Професор О.О.Алов, 20-ті рр. ХХ ст.*

## **До 90-річчя ХНТУСГ. ПРОФЕСОР О. О. АЛОВ – ФУНДАТОР ХІМЕСГ.**

Олександр Олексійович Алов — відомий харківський вчений та педагог, присвятив своє життя розвитку вищої сільськогосподарської освіти в Україні. Його вважають також засновником у 1930 році Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства (нині – Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка).

У 1928 році О.О. Алов також заснував НДІ сільськогосподарського машинобудування.

Дитинство О.О. Алова пройшло у Вологді. Батько майбутнього вченого, син колишнього кріпака, що завдяки своїм знанням та вмінням «вибився в люди» і навіть кілька років займав виборну посаду голови Вологодської ремісничої управи, розумів, що без ґрунтової освіти його діти будуть приречені на злидні.

Отримавши в 1896 році диплом інженера-технолога, О.О. Алов розпочав свій трудовий шлях з посади заступника завідувача відділу сільськогосподарських машин Всеросійської сільськогосподарської виставки, а за кілька місяців талановитий молодий інженер був запрошений у Міністерство землеробства на посаду спеціаліста із сільськогосподарських машин. 1900 рік став поворотним в долі О.О. Алова – його обрали за конкурсом ад'юнкт-професором кафедри сільськогосподарських машин та знарядь Новоолександрійського інституту сільського господарства і лісівництва у Люблінській губернії. За сумлінну працю він був удостоєний орденів Святої Анни та Святого Станіслава, статського радника, що відповідало військовому званню генерала.

У червні 1929 року в Харкові відбувся перший пленум Науково-технічної ради у справах сільгоспмашинобудування, в якому взяли участь представники кафедр вищих навчальних закладів Харкова, Києва, Одеси, відповідних заводів, Наркомзему, Держплану та інших державних і господарських органів. Головував на пленумі професор О.О. Алов. Він виступив з основною доповіддю про підсумки та завдання науково-дослідних робіт в галузі

сільгоспмашинобудування, а також ознайомив присутніх з доповідною запискою керівництва Українського науково-дослідного інституту сільгоспмашинобудування та машинознавства (УНДІСГОМ) до уряду України відносно проблем підготовки інженерних кадрів. Пленум рекомендував відкрити в Харкові та Києві спеціальні факультети, один – з ухилом у машинобудування, а інший – у бік машино використання.

У 1930 році Харківський сільськогосподарський інститут було розділено на Харківський інститут зернових культур і Харківський інститут механізації та електрифікації сільського господарства. Рішенням Головпрофосвіти УСРР від 3 липня 1930 року професора О.О. Алова було призначено помічником (заступником) директора ХІМЕСГ. Без сумніву, саме він, маючи значний досвід підготовки спеціалістів, відіграв головну роль у доборі кадрів для нового інституту, технічному оснащенні навчально-лабораторної бази, розробці навчальних планів і програм, організації набору студентів.

Він продовжував працювати, займатися наукою, готувати інженерів для сільського господарства, одночасно був завідувачем кафедри сільськогосподарських машин ХІМЕСГу та сільськогосподарського інституту і професором кафедри сільгоспмашинобудування механіко-машинобудівного інституту.

Життєвий шлях О.О. Алова урвався 13 листопада 1938 року. Його прах було поховано на міському кладовищі, знесеному за радянських часів. Тому зараз могили вченого не існує. Проте залишилися його учні, а також створені ним кафедри. Лише один Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка (ХНТУСГ), біля витоків якого стояв Олександр Олексійович Алов, за багато років підготував майже 40 тисяч інженерів для сільського господарства України, країн СНД й далекого зарубіжжя і зараз є провідним вищим навчальним закладом України з підготовки інженерних сільськогосподарських кадрів. Це найкраща пам'ять про прекрасного вченого та чудову людину.

**Борис МОСКАЛЬОВ**

//Передруковано зі скороченнями. Див.: Реабілітовані історією. Харківська область.–К.; Х., 2005. –Кн. 1, ч. 1. – С. 97–103.